Azər QİSMƏT

Hekayə

Bumeranq

-Yuxudan oyadıb narahat etmədim ki?..

-Kimdir ki...

-Deyirəm yuxudan oyadıb narahat etmədim ki?..

-Daha əhəmiyyəti yoxdur. Kimdir ki?

-Axşam saat 7-də sizi "Nizami" kinoteatrının arxasındakı "Korçma" kafesində gözləyirəm. Ukrayna mətbəxini çox sevirəm. Naxışlı önlüklər taxan gözəl ukraynalı qızlar gülə-gülə dərin boşqablardakı borşu adamın qarşısına elə buğlana-buğlana qoyurlar ki, soğanla, acı bibərlə düdd eləyənə qədər yeyirsən, canından vedrələrlə buğ çıxır.

-Kimdir ki,.. - saçlarına təzəcə dən düşən kişi yuxudan yarımçıq diksinən və uğuldayan başını dəli kimi yellədi. Axan gözlərini ovuşdurmadı, belə etməyi ilə lap çuxura salacaqdı onları.

-Kiyev kotleti yeyə-yeyə özümü təqdim edərəm. Uzun ömür sürmənizi, qırışlarınızın gərilib dərinizin şümal olmasını, şadlığınızdan hər tinbaşı paraşüt qülləsindən tullanmanızı, başı çalmalı qocadan meqapolislərin meydanlarındakı çöl göyərçinlərinə buğda almanızı, arzularınızın qadınının yanağınızda dodaq boyası qoymasını istəyirsinizsə, gəlin o kafeyə. Əlamətlərimi, geyimimi təsvir etməyəcəm. Mən sizi tanıyıram. Özüm qarşılayacağam.

Dud.. dud... dud....

Çarpayıdan duranda qızının divara asılı şəklindən öpdü, şüşəli çərçivəni dirsəyi ilə sildi, yarım dəqiqə balaca bircəciyinə baxıb taleyə qarğış etdi. Əl-üzünü hamamda yuyanda düşündü ki, elə birdəfəlik duş qəbul etsin, bununla da isti sudan codlu saqqalı yumşalar, beş dəfə işlətdiyi ülgücla rahat qırxılar, dərisi soyulmaz.

Səhərdən düşündüyü başına gəldi; duş qəbul edəndə qonşu Əkbər qapını taqqıldatdı. Qapı arxasından birtəhər anlatdı ki, özü də piçıltılı səslə anlatdı ki, "evə qadın gətirmişəm; balığa getmək heç cür alınmır". Əslində, o, bu evə heç vaxt başqa qadın gətirməmişdi. Qızı bu evdə ayaq açıb yerimişdi; birinci sinfə bu evin qapısından çıxarıb aparmışdı, xalçada üzüüstə uzanıb, barmaqlarından tutub hərfləri yazdırmışdı. Ayda-ildə bir dəfə könlünə qadın düşəndə - sutkası 20-25 manata otellərə aparmışdı... o da boşanandan sonra...

Duşdan çıxanda sifəti hamarlaşdığından güzgü qarşısında o üzə, bu üzə çevirib rənginin açılmasına şadyanalıqla baxdı: "Rəngim açılanda adama oxşayıram". Dörd il əvvəlsə - arvadı onun qəlbini sındıranda belə deyildi; sifəti torpaq rəngi almışdı.

* * *

...Kafenin küncündəki "Belarus" pianinosunda Ukraynanın müasir bəstəkarlarının mahnılarını həzinliklə ifa edən oğlan yerli idi; dərsdən sonra çörək puluna çıxan tələbəyə bənzəyirdi.

Telefonla zəng edən oğlanla tanış olub oturmuşdular. Dəqiqələr sonra ofisianta çaxırın tıxacını açmağa imkan verməyib, bunu özü etmək istədiyini əlindən tutmaqla başa saldı: buna deyərlər gözlərin oyunu.

-Tıxacın butulkadan çıxarılması könlümə rəng qatır. Sanki bu səsdə Mayami çimərliklərindəki gün çətirlərinin altında uzanan, maykası "Versaçi"dən, tumanı "Dior"dan olan milyonçuların gülüşləri var; onların ruhu keçir canıma, özümdə istənilən vaxt kimisə əzə bilmək hərisliyi yaranır; yeri gəlmişkən, iki il əvvəl sizin gecə oyanıb arvadınızın telefonla başqası ilə danışığına olan qışqırtınız hələ də qulağımdadır.

-O gecə onunla danışan siz idiniz? - deyə qəmli kişi əsən əllərilə onun ağzını aralayıb dilini kökündən çıxarmaq istədi, dırnağı ilə bədənini kotanlamaq, içalatını çıxarıb quşlara yem etmək, dərisinin altına duzlar yeritmək, ayağını başına keçirib üç kilometr qaçmağı əmr etmək, qazyerişi yeritmək istədi. Arzulanan cəzaların ardını davam etmək olardı, əgər qarşısındakı oğlan taxta qaşığı doldurub borşu hortuldatmağa başlamasaydı:

-Bilirəm əlimdən yanıqlısız, anlayıram sizi. Amma keçmiş arvadınız telefon zənglərimə cavab verməsəydi, mən də vaxtında həvəsdən düşərdim... nə isə... yeməyinizi soyutmayın, bunu gərək isti-isti içəsiz...

-Mən yeməyəcəm.

-Borç xoşlamırsınızsa başqa xörək sifariş verə bilərəm... hələ Kiyev kotletini də gətirəcəklər.

-Ümumiyyətlə, ailəmi dağıdan əclafla bir süfrədə çörək kəsmək istəmirəm... alçaq, sən mənim həyatımı məhv etmisən... uşağımın ən şirin vaxtında almısan əlimdən... hər gecə yorğanla doğma balanın üstünü örtüb iyini sinənə çəkmək bilirsən nə deməkdir? Sən bunları, bu müqəddəsliyi bilə bilməzsən, - o, ağlamsındı, sözləri qırıq-qırıq, qəhərlə deməyə başladı: - Məni bu həyatda sınıq saldın, cavan yaşımda məhrum etdin o hisslərdən... sərgərdan kimi küçələri dolaşıb gizlinə çəkilib ağlayırdım... gözümdən yaşlar gildir-gildir axırdı..., - o, göz yaşlarını saxlaya bilmirdi, az sonra o biri masalardakı müştərilərin baxışlarını görüb sakitləşdi, özünü bu oğlanın qarşısında sındırmaq istəmirdi: - Heyif ki, o günlərdə tapa bilmədim səni... arvadımın kiminlə danışmasını tapa bilmədim... əclaf.. şərəfsiz... sənin tezliklə ölməyini arzulayırdım ki, arvadım dərin sarsıntı keçirsin, nə çəkdiyimi o da çəksin...

Cavan oğlanın onun gözünün düz içinə baxması qəmli kişini hardasa ümüdləndirdi ki, "indicə üzr istəyəcək... deyəcək ki, sənin kimi təmiz insanın ürəyini sındırdığıma görə üzr istəyirəm, qarşında diz çökürəm, vallah bilməmişəm". Gözlərinin içinə baxmağına baxdı, sonra gülə-gülə dedi:

-Borşunuz soyuyur, ofisianta dedim soğanı nimçəyə doğramasın, elə yumruğumuzla əzərik, ortasındakı lətini yeyərik ki, içimiz istiləşsin, göynəsin, soyuqdəymə virusu burnumuzdan ifrazla axıb getsin... iyrənci danışdım həəəə?

-Hə, çox iyrəncli danışdın, özün də iyrəncsən... iyrənc... mən gedirəm, - deyə ayağa qalxıb kafenin qapısına doğru irəlilədi. Oğlan qaça-qaça özünü ona çatdırdı:

-Xahiş edirəm, geri qayıdın. Sizə sözüm var...

Neçə illərdən sonra bu oğlanın ona nə deyəcəyi qəmli kişini çox maraqlandırdı. Qayıdıb yerində əyləşdi:

-O gecə sizin necə qışqırdığınızı eşidirdim... siz qışqırırdınız ki, "bu gecə vaxtı kimlə danışırsan?". Arvadınız deyəndə ki, "rəfiqəmlə danışıram", sizin qışqırığınız lap artdı. Ertəsi gün yenə görüşdük, "rəfiqəmlə danışıram" sözlərinə hər ikimiz az qaldıq gülməkdən cırılaq, bir az keçsəydi çarpayıdan da yıxılacaqdıq. Əcəb bəhanə tapmışdı. Sonrakı gecə isə ondan da bərk qışqırdınız, o da dedi ki, "yenə rəfiqəmlə danışıram", siz də dediniz ki, "rəfiqə ilə gündüz danışmaq olmaz, gərək elə gecə danışasız?". Düşündüm ki, siz əslində düz deyirsiz. Qışqırtınızı eşidəndən sonra telefonu söndürdüm. Ona görə söndürdüm ki, birdən telefonu onun əlindən qapıb mənə zəng edərsiz.Bir saatdan sonra açdım telefonu. Zəng gəldi. Elə hesab etdim ki, sizsiz... amma yenə də arvadınız idi... elə bil şir ürəyi yemişdi... düşündüm "ya bunun başı xarabdır, ya da sizdən qorxmur". Ona dedim "bu təhlükəli işdir", qayıtdı ki, "qorxma, o əclafın yekəsidir, ona nə etsək, halaldır. O, mənim gəncliyimi əlimdən alıb, illərlə xoş sözə, xoş münasibətə həsrət qoyub, isti münasibətə tamarzı qalmışam... məni hər gün döyür... incidir, dünyanın ən nalayiq sözlərini deyib şəxsiyyətimi alçaldır...".

-Və...

-Və beləcə ona yazığım gəldi.

-Harda tanış olmuşduz?

-Tanışlıq saytında. İnanın ki, sadəcə "salam" yazmışdım. Salamlaşdıq, bir-iki xoş söz dedim, o da dedi. Ertəsi gün eyni mənzərə. Üçüncü gün başladı taleyindən şikayətlənməyə. Yazığım gəldi. Deyirdi ki, siz onu incidirsiz... uşaqları sevmirsiz, elə bil belinizdən gəlməyib... biləndə ki, ərli qadındır, xataya düşməkdən qorxdum... başqasının arvadına sataşmaq maddəsi ilə basardılar içəri... düşündüm ki, rədd edim başımdan... doğrusu, bir-iki dəfə görüşüb əlaqədə olandan sonra bezmişdim... rədd eləmək istəyirdim... sonra ağlaya-ağlaya yalvarıb dedi ki, onun sonuncu ümid yeriyəm, ayrılsaq - özünü öldürəcəyinə and içdi... ona yazığım gəldi... insan məni sonuncu sığınacaq yeri bilir, mənsə kömək etmək əvəzinə meydandan qaçıram... artıq ondan uzaqlaşmaq səngəri atıb qaçmaq qədər xəyanət bilirdim özümə... Biz dörd ildir ki, görüşürük.. işdən sonra bizim evdə...amma... bilirsiz, bəzən o, sözarası çaşır.

-Sözünüzə qulaq asmır?

-Yox, söhbət ondan getmir, sözümə qulaq asmasaydı çoxdan rədd edərdim... bəzən çaşıb sözün düzünü deyir... məsələn, deyir ki, o, hamilə olanda şaxtalı gündə könlünə şirin nar düşüb... soyuğa, paltonuzun nimdaş olmasına baxmayaraq, neçə saatlarla şirin nar axtarmısız. Özü də geçə-gündüz işləyən marketin satıcısı narı 50 manata satdığını deyəndə üşənmisiz... üstünüzdə o məbləğdə pul olmayıb və paltonuzu verib narı almısız, özünüz isə neçə kilometrlik yolu pencəkdə addımlamalı olmusuz... sifətinizə qar çırpırmış, - deyəndən on saniyə sonra yenə gülümsədi:

-Vallah, belə olmaz, siz heç nə yemirsiz, axı xörəyiniz soyuyur... baxın da... necə məsləhətdir..., - yenə gülümsəyib başını aşağı saldı. Azacıq fasilədən sonra söhbətinə davam etdi:

- O, bir dəfə də çaşdı. Görüşlərin birində çox sözlər danışdı... adam bir yerdə çox olanda çox sözlər danışır ki, yanındakı darıxmasın... həmin gecə sizi pisləyib, əskinizi tüstülədəndən sonra çaşıb dedi ki, toy gecəsi siz onu Quranın altından keçirib otağa ayaq basdırmısız, demisiz ki, "qoy, ailə həyatımız daimi olsun, birgə qocalaq, uşaqları sağ-salamat böyüdək". Gecə o yatandan sonra eyvana çıxıb siqaret yandırdım. Öz-özümə düşündüm ki, axı pis adam bunları edə, bunları deyə bilməz. Sonralar tam etibar edəndən sonra şəklinizi də göstərdi. Göstərib yenə dedi ki, "bu, dünyanın ən əclaf adamıdır, onun gözlərinə bax... bir nömrəli şərəfsizdir". Sizin gözlərinizə baxdım. O gözlərdən əclaflıq tökülmürdü... sifətinizdə su qədər saflıq gördüm... mən şairəm, belə şeyləri yaxşı müşahidə edirəm...

Sizin gözlərinizə baxdım. O gözlərdən əclaflıq tökülmürdü... sifətinizdə su qədər saflıq gördüm...

Qəmli kişiyə elə gəldi ki, bu oğlan pələng kimi ovladığı şikarı ilə məzələnir. Məzələnməsinə səbirlə yanaşırdı, onsuz da itirdiyini itirmişdi. Cavan oğlan borşun üstündən Kiyev kotleti gələnə qədər nazik siqaretlərdən birini çıxarıb odladı. Tüstünü havaya fısqırdıb kişinin gözlərinin içinə baxdı. Nəsə demək istəyirdi. Görünür, uşaqlar bozbaşdakı əti axırda yedikləri kimi, o da vacib sözünü sona saxlamışdı. Kiyev kotleti gələndə kişinin qarşısındakı nimçəyə ikisini qoyub "bon appetit" deyib yarımçıq qalan siqaretini külqabıda söndürdü; "söndürdü" demək azdır, əzişdirib qol-qıçını sındırdı;

-Fotonuzu ona güclə gətirdəndən sonra iş yerinizi də öyrəndim. Onun etibarını elə qazanmışdım ki... elə bir sirr qalmamışdı ki, bölüşməsin: Bir dəfə gecə sizin ona yaxınlaşanda başının ağrıması bəhanəsindən tutmuş, aldığınız soğanın xırdalığına əsəbiləşib eyvandan aşağı tolazlamasına qədər hər şeydən xəbərim vardı.

-Bunları da demişdi?

-İndi təsəvvür edin də... - deyə gülümsədi: - Bu illər ərzində onu tanıya bilməmisiz? Heç ağlınıza gətirmədiz ki, sizə qarşı belə şərəfsizlik edər?

-Onu bu yola siz məcbur etmisiz. Sizin diliniz ilanı da yuvasından çıxarar.

-Nə olsun ki, şirin dilimə salıb onu yoldan çıxartdım? Nə olsun ki... - ardını gətirməyib gülümsədi, deyəsən demək istədi ki, fərli-başlı qadın olaydı, aldanmayaydı. Cavan oğlan çəngəllə deşdiyi kotletdən yağın axmasına baxıb şaqqanaq çəkdi. Sanki onun başında nəsə çatmırdı. Şaqqanağını xırp kəsib sinidəki xörəyi kənardakı masaya aparan ukraynalı qızın dizdən yuxarı naxışlı donunun yellənməsinə hərisliklə baxdı:

-Əntiqə qadındır, - deyə şit-şit güldü. Axan saniyələr sifətini ciddiləşdirdi: - Bilirsiz nə var? Burda şərəf və ləyaqət barədəki mühazirəmə son qoyuram. Sizi bura auditoriyaya çağırmamışam. Ciddi mətləbə keçək. Qadınların öz əxlaqsızlığına verdikləri bəraətin ilk cümləsi belə olur: "Ərim çox əclaf idi". Neçə illərin qız tutanlarından biriyəm, saçımı bu işdə ağartmışam. Qarşıma çoxları çıxıb və vəhşi atları ram etmək mənimçün su içmək qədər asan olub. Bezmişəm eyni sözləri deməkdən, eyni üsulları işlətməkdən. Bilirsiz, mən əvvəlcə kəməndə salıram, özümə vurğun edirəm, sonra laqeyd yanaşıram, onlar da qalırlar yalvarmağa, sısqamağa, özlərini intihar həddinə çatdırmağa. Ağlayıb-sızlamaları dünəndən vecimə deyil, ancaq bir məsələdə qorxuram: laqeydliyim onları intihar dərəcəsinə çatdıra bilər deyə qorxmuşam; axı özlərini öldürsələr zibilə düşərəm?! Bu işdən ləzzət aldığım - özündən razı gözəlləri kəməndimə keçirəndən sonra laqeyd yanaşıb qıcıqlandırmaqdır. Sadəcə anladıram ki, özünüzdən az razılıq edin, bilmirdiz ki, kişilərlə zarafat etmək olmaz. Eybəcər qızların isə həyata inamını artırıram, axı onları heç vaxt mənim kimi yaraşıqlı kişi sevməyib?! Sevinirlər ki, Tanrı onları heç də eybəcər yaratmayıb, bu həyatda nəyəsə yarayırlar. Onları da kimsə sevə bilər, özü də şəhərin ən model oğlanlarından biri. Gecələr başlarını balınca qoyanda Allaha yalvarırlar ki, səhərlər tez açılsın, təzə paltarlarını geyinib cəmiyyət arasına çıxsınlar, adamlara gülümsəsinlər, Günəşdən enerji alsınlar, moda jurnallarını vərəqləsinlər, tatu salonlarına baş vursunlar. Onları necə də xoşbəxt edirəm... mən bunu bacarıram.

-Bəs arvadımı xoşbəxt edə bildiz?

-Mən onu da xoşbəxt etdim və istəyirəm ki, ömrümüzün sonuna qədər birgə qalaq. İndi isə sevgimizi rəsmiləşdirmək qərarına gəlmişik. Onunla evlənirəm. Bilirəm, bu sizə heç də yaxşı təsir etmədi, amma nikah bağlamağa hazırlaşırıq. Görürəm qaşlarınız çatıldı. Qızınızdan ötəri narahat olmayın. Qərara aldıq ki, o, gələcək qayınanamla qalsın. İki dəfə toy edəcəyik. Bir toyu burda, o biri toyu arzularımın şəhəri Vyanada. Bal ayını isə Malayziyada keçirəcəyik. Hələ Tibet monastırlarına da baş çəkəcəyik ki, ailə həyatımıza xeyir-dua versinlər. Siz ona çox əziyyətlər vermisiz, qoy bunun əvəzini sevgi ilə çıxsın. Mən də illərlə çəkdiyim əziyyətləri unudub yeni həyata başlayım.

-Yeni həyata subay qızla başlaya bilməzdiniz?

-İnşallah, elə subay qızla da başlayacam. Amma bir ildən sonra.

-Anlamadım.

-Məsələ burasındadır ki, keçmiş arvadınız çarpayı sevişmələrindən sonra sizi pisləyib arxanızca ən nalayiq sözlər işlədəndən, tüpürəndən, hətta buşmenlərin adamı diri-diri torpağa gömdürən pis qarğışlarını edəndən sonra - təbii ki, guya inandırmaq üçün ki, siz əclafsız - qərara aldım onun dediklərini yoxlayım; naməlum adam kimi dostlarınızla əlaqə qurub əslində necə olmağınızı dəqiqləşdirdim. Məlum oldu ki, siz az məvacibinizlə ailənizi yaxşı dolandırmağı bacarmısız, dilinizdən xoş sözlər əskik olmayıb, ehtiyacı olanlara əl tutmusuz, hətta həyat yoldaşınıza yunan kürkü almaq üçün bankdan kredit də götürmüsüz, arvadınızın xəyanətini biləndən sonra sarsıntı keçirmisiz, gecə-gündüz sərgərdan kimi küçələri boş-boş veyillənmisiz, qəlbiniz sınıb. Sonda bu nəticəyə gəldim ki, arvadınız sizə qudurmuşluğundan xəyanət edib. Ona görə onunla evlənirəm ki... bir güllə ilə iki dovşan vurum. Birincisi, onun banklardakı pulunu, imarətlərini adıma keçirim. Bu heç də asan başa gəlməyəcək, o qəpiyinin də qədrini bilir... bir-iki dəfə "gedirəm səndən" deməklə yumşalacağına əminəm... və ikincisi, ona həyatı başa salım ki, vicdanlı ərə xəyanət etməzlər. Bal ayı bitəndən, var-dövlətini adıma keçirəndən sonra ona cəhənnəmi yaşadacam. Qoy bilsin ki, insanın etdiyi bumeranq kimi özünə qayıdır. Qoy sizi həsrətlə xatırlasın, gözlərinin yaşını axıdıb anlasın ki, o, sadəcə, günah işlədib, bağışlanması mümkün olmayan günah. Sadəcə, Tanrının onu nə vaxt cəzalandıracağına səbrim çatmadı. Bunu mən etməliyəm... tezləşdirəcəm o cəzanı... və bir ildən sonra boşanmaq haqqında bəyanat verəcəm. Bilirəm düşünəcəksiz ki, bunu elə var-dövlətə görə edirəm... inanın ki, günahını bumeranq kimi özünə qaytarmaq fikri məndə yarananda, heç onun dövlətli olmasını bilmirdim... Bunu biləndən sonra düşündüm ki, niyə də bir güllə ilə iki dovşan vurmayım?! Nə deyirsiz... mənə bu yolda xeyir-dua verirsiz?

Bayaqdan susan və bir saatdır qəmlilikdən rəngi qaralan kişinin üzündə elə bu dəqiqələrdə sevincli ifadələr çöhrələndi. Gözlərini döyüb elə hey baxdı, baxdı, baxdı. Başını aşağı saldı. Yenə dəqiqələrlə gözlərini döydü. Sonra kədərləndi və heç nə demədən kafeni tərk etdi.

Ədəbiyyat qəzeti.- 2017- ci il.- 25 fevral.- S. 11.